

Árú	Utólsó árfolyam	
	penz	árú
ny. ker. bank.	101.25	101.50
stokos. föld-int.	101.50	102.—
égek.	—	—
vasut.	96.—	96.50
mbv. zék, v.	91.75	92.50
z. társ.	—	—
vasut.	91.—	91.50
v 1874 ki b.	91.—	91.50
(ezüst)	—	—
hid	103.50	104.—
de-épület	97.—	98.—
gyegek.	—	—
zet	175.50	176.50
	40.—	41.—
	18.—	19.—
	38.50	39.50
ek.	—	—
	5.63	5.65
friss arany	9.55	9.57
100 márk,	9.55	9.57
	58.70	58.80
(3 óra)	—	—
ném. bir. m.	58.70	58.80
holl. írtért.	—	—
frankért.	47.70	47.80
frankért.	47.70	47.80
font sterl.	120.20	120.40
folyamok	—	—
	117.50	—
bank	361.—	—
szám b.	164.—	—
	368.—	—
	—	—
blesón	116.—	—

számlaközlők az aiant irónál jelentkezhettek a bónat-pénz nélküli ajánlatok ügyelemben nem vétetek.
Kelt Debreczenben, 1882. okt. 11. (308)
Sorger József, Rothmann Jakab,
támogatók.
vál. elnök.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 írt. Negyed évre 2 írt 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz minden közlemény:
főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségnél. Egyébként a postahiva-
talok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petisorsért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Négy vagy bérmentetlennél beküldött
késiratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyasintán kérés iratok nem adataknak
vissza.

Rettegd a te uradat.

* * * Az országgyűlés ugyanaból a hangból kezdődött, melyen elmaradt, veszekedés, személyeskedéssel zárult be, veszekedés, személyeskedéssel nyitott meg. Szó sincs róla, ma már nálunk a parlamentárismus meg van mélyezve, egy tévutra van az vezetve, melyen ha tovább halad elébb-utóbb magát az intézményt veszélyezteti, magában az intézményben vetett bizalmat öli meg. Világért sem mondjuk azt, hogy tehát szakítsunk a parlamentáris rendszerrel. Nem, véleményünk szerint a népképviselőre fektetett kormányzat a leghelyesebb, de míg ezt sarkpontnak tartjuk, addig másoldalról nem szününk meg követelni, hogy a parlament a maga eredeti tisztaságában tartassék fent és őriztessék meg. Olyan legyen az, mint a milyenek az alkotó elme képzelte, a népképviselőtének záloga, a nép akaratának teljes kifejezése.

Olyan-e parlamentünk? Talán valaha olyan is volt, de most egészen más, most olyan, mint a Jeruzsálemi templomi gyülekezet lehetett akkor, midőn a kimeríthetetlen békétürés apostola a Jézus Krisztus, a botrányok szemléletén minden idege fellázadván, kötéllel verte ki a kufárokat.

Népképviselőtről szó sem lehet ma Magyarországon, de nem lehet szó alkotmányos kormányzatról sem, hanem valódi abszolutizmusról, egyedül csak Tisza Kálmán uralmáról.

Sebes szárnyu hir egyre viszi az ujságot: Tisza meg fog bukni,

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Danton és Marat.

(DUMAS SÁNDOR „Ingenuus” című történelmi regényéből.)

HARMADIK RÉSZ.

XI.
A regény bonyolódik.

38.

Az érintkezés égetett, mint a tüzes vas tette volna, ő, midőn felém hajlott, hogy azt télem elrántsa; orczájával homlokombhoz ütődék.
„Egy sehajtás tölem, s csak elvesztém eszméletemet.
Cecilia rohamosan, dühösen, százaszor is egymásután megostorozta izgult lovait, melyek borzasztó sebes vágásban futottak, és vadnyerítést hallattak.
„A futás egy óráig tartott.
„Ezen óra alatt, talán tíz mértföldet tettünk, én a nélkül, hogy a mozgást megkísérletem volna, ő a nélkül, hogy szót kiejtene.
„Es ez volt minden! Visszatértünk a kastélyba; ő ingerülten, borzadva és bosszankodva, a lovak izzadtan, tajtékban fűrődve.
Es ön elutazott e szép kirándulás után, kérdezé Danton.
„Nem! Ezen nő husa felemészttette az én busomat, én az övé voltam, neki az enyimnek kellett lennie.

s az eredmény, hogy Tisza meg-erősödik.

Hogyan történhetik ez? Hát ennek egyszerű magyarázata a szivósságban rejlik, mely Tiszát jellemzi. Politikai szeméremről, becsületről, vagy csak tisztességről is ő nem gondolkodik. Előtte csak egy kérdés áll: uralkodni!

Amily mértékben pedig meg van Tiszában a szivósság, oly mértékben hiányzik az az ellenzékben, értjük a mérsékelt ellenzékét.

A hírlapok nagy ideje beszélnek fuzióról, a kormánypart és a mérsékelt ellenzék között. Mi nem vettük figyelembe, mivel ránk nézve teljesen közönyös, hogy a mérsékelt ellanzék hívei külön körbe járnak-e társalogni, vagy a szabadelvűbe? Azonban ma, midőn már fuzióról szó sem lehet, nem odázhajtuk el az alkalmat, hogy a Tisza és a mérsékelt ellenzék közt legőzelebb felmerült körülményekre néhány észrevételt ne tegyünk.

A mérsékelt ellenzék az a része, melyet vagy remiszszentiaik, vagy személyes gyűlölség távolított el a kormányparttól annak idején, megmarad továbbra is sivar álláspontján, ellenben más része fel-tétlenül megadta magát.

Igen fontos dolog ez. Midőn Tisza egyesült a kormányparttal, akkor tárgyalások folytak, feltételek tűztek ki, melyeknek elfogadása után történt meg az egyesülés, most a mérsékelt ellenzék szétzüllött, elpusztult, anélkül, hogy csak meg is kísérelte volna a békéketést, szétugrasztá Tisza anélkül, hogy neki bármi áldozatot kellett volna hozni. Azokat, kik önként megadták magukat, hivatalba tette, bizalma jeleivel árasztja el, azokat, kik némi elvi követeléssel állottak elő, ridegen visszataszítja.

„Ho! Hó! ez nem Saint Priest többé; ez egészen a tiszta Valmont.”
„A történetnek még nincs vége, — mondá Marat mosolyogva, s talán találandunk egy jelleget, (Tipus) mely kevésbé izetlen, mint Valmont. Várjon ön!”

XII.

A regény fejlődik.

A csend pillanata állott elő; Maratnak szüksége volt arra, hogy lélekzhesen, Dantonnak se volt kellemetlen, hogy gondolkodhassék.
„Azt mondám önnek — folytató Marat, — hogy tűz és nem vér folyt ereiben, várjon, várjon csak ön, az én regényemnek nem Laçlos van aláírva, és én nem vagyok manchettes (fodros) regényíró. Várjon csak.
De sokszor tulnyomóságával Marat fölött ismét visszaélvén, mondá Danton: „Az bizonyos, hogy ön fiatal volt, sőt lehetséges is, hogy ön szép volt — ön azt mondja, — és én elhiszem önnek, de meg kell önnek vallanom, hogy nem tudom kimagyarázni magamat, hogy miképen szerethette volna meg magát egy ily nő által.
„Es ki beszél a megszerettetésről? jegyzé meg Marat keserűen. „Magamat megszerettetni? — En! — A szerelem által üldözött emberek kik sem egy nőt, sem egy szeretőt nem találhattak, néha szerencsések voltak, hogy legalább kutyák által szerettek. En igyekeztem egyet kapni; pompás skót szelidnek volt, s csaknem megfolyt, midőn egy napon, levelemből a csontot vettem ki, mely őt méjé-

lesz boldog, ha Tisza nem lesz miniszter. Mit szól ehhez a párt?

— Párbaj. Horánszki Nándor választóihoz nyílt levelet intézett a saktervédelem mentegése ügyében. E levelet Verhovay Gyula a Függetlenségben megjegyzésekkel kísérte, ami miatt a dolog párbajra kerül.

— A deficit. Szapáry pénzügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésén terjeszté elő az 1883 ki évi költségvetést. Ez előterjesztés szerint 21 millió 600 ezer írt lesz a deficit. Hát még valóságban mennyire növi ki magát!

— Az eszlári bűnygyben az ügyész indítványa leérkezett Nyiregyháza. Az ügyész pótvizsgálat elrendelését indítványozza és pedig beszerzendő Scharf Móricz születési anyakönyvi kivonata, továbbá a dadai hullán talált ruhák feltjaira nézve kikérendő a törvényszéki orvos indítványa. Ezeket a foltokat ugyanis a hullavizsgálat vérfoltoknak, az országos vegyészeti hivatal ellenben hullafoltoknak mondta.

— Meg van már puhítva! Gróf Széchenyi Pál, kinek miniszterré kinevezése legközelebb hivatalosan is nyilvánosságra fog hozatni, a mérsékelt ellenzék elnökéhez, Ernust Kelemenhez levelet intézett, melyben a pártból való kilépését tudatja. A levél a mérsékelt ellenzék ma esti pártértekezletén fog bejelentetni.

— Rohonczy a kormány ellen. Rohonczy Gedeon szabadelvű párti képviselő a napokban a közlekedési miniszterium egyes tisztviselői ügyében interpellációt intézett a kományhoz, melyre Tisza K. tegnap felelt. A feleletre Rohonczy állott fel, s erős beszédet tartott a kormány ellen. Beszédét azzal végzé, hogy Magyarország csak akkor

is megfolythatta volna. Magamat szerettem? bah! én erre csak Czecziliával való első összejövetelkor gondoltam, az óta soha.”
„Akkor a regény egészen rövid lesz és itt az ön findza tejbé fog bele esni, mint ön maga a hóba esett.”
Oh! Nem! Ön nem ismer engemet, kedves barátom! En kitartó vagyok látja ön, és a mit akarok azt igazán akarom. Ön nagy — ön erős — ön tulnyomó fellettem; ön legalább azt hiszi, és én megengedem. No tehát, ha eszembe jutna ön az egyes harcban megverni, vagy az ékeszöllásha legyőzni akarom, akkor lenne verete, vagy le lenne győzve uram.
Soha se kényyszerítem engemet, hogy én megbizonyítsam. . . En tehát most megakartam magamat bosszulni Cecilián, megakartván őt bódítai, le akarom őt győzni: és erre nézve következöleg viseltem magamat:
„Erőszakkal? — „Ej, kedvesem! az első tagfejtésnél melyet ön tenni merészelt össze-vissza fogja önt verni e nő.”
„Ugyanezen észrevételt tettem mint ön, viszonzá Marat” és e veszedelmes eszközöz nyultam.”
„Ah ördögöt!” — kiáltá Danton — volt ott egy leltár a roszbírt De Sade ögréf találmányainak” (A legbotrányosabb regények szerzője, melyeket Franciaország tulcsapongó irodalma készített.)
„Mint lemásolni utánozni más valakit? — viszonzá Marat megvetöleg, — hát magának? mi vagyunk? Miért keresgélünk mások fegyvertárában a fénytűzés és bujaság eszközeit?

— Párbaj. Horánszki Nándor választóihoz nyílt levelet intézett a saktervédelem mentegése ügyében. E levelet Verhovay Gyula a Függetlenségben megjegyzésekkel kísérte, ami miatt a dolog párbajra kerül.

— A deficit. Szapáry pénzügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésén terjeszté elő az 1883 ki évi költségvetést. Ez előterjesztés szerint 21 millió 600 ezer írt lesz a deficit. Hát még valóságban mennyire növi ki magát!

— Az eszlári bűnygyben az ügyész indítványa leérkezett Nyiregyháza. Az ügyész pótvizsgálat elrendelését indítványozza és pedig beszerzendő Scharf Móricz születési anyakönyvi kivonata, továbbá a dadai hullán talált ruhák feltjaira nézve kikérendő a törvényszéki orvos indítványa. Ezeket a foltokat ugyanis a hullavizsgálat vérfoltoknak, az országos vegyészeti hivatal ellenben hullafoltoknak mondta.

— Meg van már puhítva! Gróf Széchenyi Pál, kinek miniszterré kinevezése legközelebb hivatalosan is nyilvánosságra fog hozatni, a mérsékelt ellenzék elnökéhez, Ernust Kelemenhez levelet intézett, melyben a pártból való kilépését tudatja. A levél a mérsékelt ellenzék ma esti pártértekezletén fog bejelentetni.

— Rohonczy a kormány ellen. Rohonczy Gedeon szabadelvű párti képviselő a napokban a közlekedési miniszterium egyes tisztviselői ügyében interpellációt intézett a kományhoz, melyre Tisza K. tegnap felelt. A feleletre Rohonczy állott fel, s erős beszédet tartott a kormány ellen. Beszédét azzal végzé, hogy Magyarország csak akkor

is megfolythatta volna. Magamat szerettem? bah! én erre csak Czecziliával való első összejövetelkor gondoltam, az óta soha.”
„Akkor a regény egészen rövid lesz és itt az ön findza tejbé fog bele esni, mint ön maga a hóba esett.”
Oh! Nem! Ön nem ismer engemet, kedves barátom! En kitartó vagyok látja ön, és a mit akarok azt igazán akarom. Ön nagy — ön erős — ön tulnyomó fellettem; ön legalább azt hiszi, és én megengedem. No tehát, ha eszembe jutna ön az egyes harcban megverni, vagy az ékeszöllásha legyőzni akarom, akkor lenne verete, vagy le lenne győzve uram.
Soha se kényyszerítem engemet, hogy én megbizonyítsam. . . En tehát most megakartam magamat bosszulni Cecilián, megakartván őt bódítai, le akarom őt győzni: és erre nézve következöleg viseltem magamat:
„Erőszakkal? — „Ej, kedvesem! az első tagfejtésnél melyet ön tenni merészelt össze-vissza fogja önt verni e nő.”
„Ugyanezen észrevételt tettem mint ön, viszonzá Marat” és e veszedelmes eszközöz nyultam.”
„Ah ördögöt!” — kiáltá Danton — volt ott egy leltár a roszbírt De Sade ögréf találmányainak” (A legbotrányosabb regények szerzője, melyeket Franciaország tulcsapongó irodalma készített.)
„Mint lemásolni utánozni más valakit? — viszonzá Marat megvetöleg, — hát magának? mi vagyunk? Miért keresgélünk mások fegyvertárában a fénytűzés és bujaság eszközeit?

— Párbaj. Horánszki Nándor választóihoz nyílt levelet intézett a saktervédelem mentegése ügyében. E levelet Verhovay Gyula a Függetlenségben megjegyzésekkel kísérte, ami miatt a dolog párbajra kerül.

— A deficit. Szapáry pénzügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésén terjeszté elő az 1883 ki évi költségvetést. Ez előterjesztés szerint 21 millió 600 ezer írt lesz a deficit. Hát még valóságban mennyire növi ki magát!

— Az eszlári bűnygyben az ügyész indítványa leérkezett Nyiregyháza. Az ügyész pótvizsgálat elrendelését indítványozza és pedig beszerzendő Scharf Móricz születési anyakönyvi kivonata, továbbá a dadai hullán talált ruhák feltjaira nézve kikérendő a törvényszéki orvos indítványa. Ezeket a foltokat ugyanis a hullavizsgálat vérfoltoknak, az országos vegyészeti hivatal ellenben hullafoltoknak mondta.

— Meg van már puhítva! Gróf Széchenyi Pál, kinek miniszterré kinevezése legközelebb hivatalosan is nyilvánosságra fog hozatni, a mérsékelt ellenzék elnökéhez, Ernust Kelemenhez levelet intézett, melyben a pártból való kilépését tudatja. A levél a mérsékelt ellenzék ma esti pártértekezletén fog bejelentetni.

— Rohonczy a kormány ellen. Rohonczy Gedeon szabadelvű párti képviselő a napokban a közlekedési miniszterium egyes tisztviselői ügyében interpellációt intézett a kományhoz, melyre Tisza K. tegnap felelt. A feleletre Rohonczy állott fel, s erős beszédet tartott a kormány ellen. Beszédét azzal végzé, hogy Magyarország csak akkor

is megfolythatta volna. Magamat szerettem? bah! én erre csak Czecziliával való első összejövetelkor gondoltam, az óta soha.”
„Akkor a regény egészen rövid lesz és itt az ön findza tejbé fog bele esni, mint ön maga a hóba esett.”
Oh! Nem! Ön nem ismer engemet, kedves barátom! En kitartó vagyok látja ön, és a mit akarok azt igazán akarom. Ön nagy — ön erős — ön tulnyomó fellettem; ön legalább azt hiszi, és én megengedem. No tehát, ha eszembe jutna ön az egyes harcban megverni, vagy az ékeszöllásha legyőzni akarom, akkor lenne verete, vagy le lenne győzve uram.
Soha se kényyszerítem engemet, hogy én megbizonyítsam. . . En tehát most megakartam magamat bosszulni Cecilián, megakartván őt bódítai, le akarom őt győzni: és erre nézve következöleg viseltem magamat:
„Erőszakkal? — „Ej, kedvesem! az első tagfejtésnél melyet ön tenni merészelt össze-vissza fogja önt verni e nő.”
„Ugyanezen észrevételt tettem mint ön, viszonzá Marat” és e veszedelmes eszközöz nyultam.”
„Ah ördögöt!” — kiáltá Danton — volt ott egy leltár a roszbírt De Sade ögréf találmányainak” (A legbotrányosabb regények szerzője, melyeket Franciaország tulcsapongó irodalma készített.)
„Mint lemásolni utánozni más valakit? — viszonzá Marat megvetöleg, — hát magának? mi vagyunk? Miért keresgélünk mások fegyvertárában a fénytűzés és bujaság eszközeit?

— Párbaj. Horánszki Nándor választóihoz nyílt levelet intézett a saktervédelem mentegése ügyében. E levelet Verhovay Gyula a Függetlenségben megjegyzésekkel kísérte, ami miatt a dolog párbajra kerül.

— A deficit. Szapáry pénzügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésén terjeszté elő az 1883 ki évi költségvetést. Ez előterjesztés szerint 21 millió 600 ezer írt lesz a deficit. Hát még valóságban mennyire növi ki magát!

— Az eszlári bűnygyben az ügyész indítványa leérkezett Nyiregyháza. Az ügyész pótvizsgálat elrendelését indítványozza és pedig beszerzendő Scharf Móricz születési anyakönyvi kivonata, továbbá a dadai hullán talált ruhák feltjaira nézve kikérendő a törvényszéki orvos indítványa. Ezeket a foltokat ugyanis a hullavizsgálat vérfoltoknak, az országos vegyészeti hivatal ellenben hullafoltoknak mondta.

tárgyalatán, az egyházközlési közgyűlés határozta, hogy a négy pedellus ezután is meghagyatik, a nyolcz fűtő helyett télen csak 5, nyáron csak 3 alkalmaztatik. A főiskolai tanári és tisztviselői karnak azon beadványa, melyben kinyilvánítják, hogy tekintettel a főiskola anyagi helyzetére, a fizetések után járó bélyegdíjakat késznek maguk viselni, elismeréssel fogadjatik, s pénztárnok értesítették, hogy ezen czímen az eddigi kiadás a pénztárt jövőben terhelni megszűnik, miáltal mintegy 300 frt. megtakarítás áll elő.

Békassy Gyula gymnasiumi igazgató beadványa, melyben a gymnasiumi 3-ik osztályban a parallel szakasz felállítását kéri, határozza az egyházközlési közgyűlés, hogy a 3-ik parallel osztály felállítását. E szerint most már az 1. 2. 3. és 7 gymnasiumi osztályokban van parallel szakasz.

Csák János theologiai helyettes tanár beadott emlékiratának felolvasása következtet volna; azonban a jelenlevő Csák János azon szóbeli kijelentése mellett, hogy a főiskola anyagi és szellemi ügyeinek megvizsgálására kiküldött bizottság jelentésének tartalmáról, s így a főiskola anyagi helyzetéről biztos tudomással nem bír, emlékiratát visszavonja.

A tegnapi napon tartott egyházközlési közgyűlésre Csák János theologiai h. tanár egy újabb beadványt tett, melynek hangja s modora nem a legjobb vért szülte a közgyűlés tagjaiban, s melyre az egyházközlési közgyűlés határozatot nem hozott, hanem áttette a tanári karhoz véleményadásra. Ezután kisebb fontosságú ügyek következtek.

Fontossággal bír főt. Révész Bálint püspök indítványa, mely szerint az egyháztanács szözlítették fel, hogy a főiskolában elhelyezett népiskola két parallel osztályának másutt adjon helyet; továbbá, hogy kéresek fel a városi hatóság, miszerint a főiskolai épületben elhelyezett realiskola részére igyekezzenek mielőbb más helyről gondoskodni, minthogy maga a főiskola is oly helyzetben van, hogy a gymnasiumi osztályok felállítását parallel szakaszainak másutt kénytelen helyet keresni. Az indítvány elfogadtatott.

Az egyházközlési közgyűlés egyizben azon tapasztalatból indulva ki, hogy a főiskolában létező önképzőkörök a 8 és 7-ik gymnasiumi osztálytól kezdve gyakran a III-ik osztályig is elszaporodtak s ezek működése épen nem mutatkozott hasznosnak, az összes önképzőköröket beszünetelti rendelte. Most azonban, mivel egy önképző kör a 7 és 8 gymnasiumi osztályban minden tekintetben hasznosnak bizonyul: ezen osztályokban önképző körnek alakítását az eh. kerületi közgyűlés újból engedélyezi.

Bajlentetik az egyházközlési közgyűlésnek, hogy Zichyi Mihály hírneves festő a főiskolai anyakönyvtár számára „Messiás” czimű festményt ajándékol adta, a mi örvendetes tudomásul vétetik. Egyébb kevésbé lényeges ügyek elintézése után a közgyűlés véget ért. Hátra vannak még a fellebezett ügyek, melyek a szombati gyűlésen betárgyalattak s ezek után az özi egyházközlési közgyűlés véglegesen befejeztetett.

Milyen tél lesz ?

Aligha van fontosabb kérdés a gazdára nézve annál, hogy a tél mint fogja magát viselni, e boldogtalan lucskos nyárutó és őz után? Jó részben attól feltételeztetnek a jelen munkája. Kisérttek meg tehát a természet törvényei szerint meghatározni már most a tél jellegét.

Egy év négy szakra oszlik, melynek mindenike külön-külön sajátos tulajdonságokkal bír. Am e tulajdonságokat nem köti órához, sőt nap és héthez sem. Szigorú törvény! Így van, hogy a kalendárium általános jóslata, hogy: márciusban a föld fagyja kihuzódik, nem egyszer valótlán, mert még áprilisban is fagyos a föld, sőt május közepén is fagy. Mäskor pedig már február elején megindul a tenyész. Ha nem azért a legfőbb vonások megmaradnak az évezsakban. Így tavasszal indul a tenyész, a nyár a fejlődés, az őz gyümölcsöt ad, s télen pihen a hideg miatt a föld.

A mostani év mint a legközelebb multak is, rendellenes; a legnagyobb mértékben különösen az, az őz lefolyása. Eső hull a földre éj nap egyaránt, megakadályozva a munkást a termények betakarításában.

Ha már az év rendes folyását vesszük, ugy azt kell mondanunk, hogy a mint nem különbözik egyik év a másiktól átlagos hő fokára nézve, nem különbözik az, a lehulló csapadékok mennyisé-

gét tekintve sem. Azaz: lehetséges, hogy az év egyik vagy másik idő szakában nagyobb a hideg, vagy ha az esőzést vesszük, a csapadék több, de ugyanaz a többi idő szakokban kevesebb lesz.

A tavasz és nyár nem volt tulságosan száraz, ellenben az őz felettebb vizes, mi következik ebből? Hogy a tél csapadék nélküli, száraz fog lenni.

Egy száraz tél pedig nagyon veszélyes és vezetes lehet közgazdaságunkra. Kivált ha mint most is az őzi vetemények, már jó részben is keltek. Ugyanis, ha a kikelt növény hó által nem takarattik, vagy épen nem, vagy csak nehezen bírja ki a hideget, a száraz fagyokat. Ily körülmények között, kijelentve, hogy csalhatatlan proféták egyáltalában nem vagyunk, — legezészerűbbnek tartanók, ha a gazda a lehető legkésőbbben vetne, illetve a korán előkészített és jól megmunkált földbe csak az utolsó pillanatokban takarná el a magot.

Munkában különben sincsen biány, mivel hátránnyal nem, de sőt előnnyel jár már őszszel leszantani a tavasziak alá.

Igaz, hogy a késői vetésnek az a hátránya van, hogy a szemfejlődés ideje ép a legforróbb nyári napokra esik, de ezzel szemben ne felejtjük, hogy a korai vetéseket meg a mostanában rendszeres tavaszi fagyok sanyargatják meg.

Azért mi tekintettel az időjárás jelenlegi rendellenes voltára, megegyezzer ajánljuk gazdáinknak a késői vetést, és ha már kikelt volna vetésük, a télen által való legeltetést, miáltal a fejlődést szinte hátráltatni lehet, ha részben is.

A jövő isten kezében van. Gyarló ember csak a tapasztalatok egybe vetése után okoskodik.

Hajdumegye rendes közgyűlése.

Debreczen, okt. 13.

Hajdúvármegye rendes özi közgyűlése a mai napon, a bizottsági tagoknak szokatlan részvétlensége mellett vette kezdetét.

Alispán Veszprémy Gáspár előtt pontban 9 óraker megnyitja a közgyűlést, s sajnálkozással jelenti, hogy Hajdumegye főispánja súlyos betegsége miatt még mindig távollenni kénytelen, s ő helyettesítvén, üdvözli a bizottsági tagokat. A közgyűlés a főispán betegsége feletti mély részvételt fejez ki, s öhajja mielőbbi sikeres felgyógyulását, mely határozatot egyszersmind a főispánnal közöltetni rendeli.

Olvastatott az alispánnak jelentése a megye állapotáról. Minthogy a jelentés egyes pontjai a közgyűlés részéről intézkedések tetelét nem igényli, az egészben tudomásul vétetik. Ezután leérkezett szentesített törvények hirdettek ki.

A községi bíróságok feletti felügyelet gyakorlása tárgyában a megye egy szabályrendeletet készített és terjesztett fel a miniszteriumhoz megerősítés végett. A miniszterium ezt visszaküldte a megyéhez részbeni változtatás czéljából. Ezen szabályrendelet a közgyűlés által megerősítés végett újból felterjesztetni határozattik.

Az urbéres erdők kezelése feletti felügyeletnek az erdészeti bizottságra ruházásáról szóló belügyminiszteri rendelet kiadatni határozattik a közigazgatási bizottságnak, a polgármesternek, és szolgabíráknak.

A közmunka váltásának az 1883-ik évre meghatározása iránt leérkezett közmunka miniszteri rendelet folytán a megye a gyalognapszámot 40 krtban, a szekeres napszámot 1 frt 60 krtban állapítja meg. Heves megye körlevele, az országgyűlés felsőházának rendezése tárgyában, tudomásul vétetik.

Tolnamegye körlevele, hogy a magyar nyelv tudása a néptanítókra kötelezővé tétessék, pártoltatik. Varga Imre s több nádudvari lakosnak, valamint Fischbein Ignác és társai nádudvari birtokosoknak felfolyamodása a községi képviselő VI/1882 sz. határozata ellen a bel- és külrendőrség tárgyában hozott végzés pótlás végett visszaküldetik.

Hadház városa kéri, hogy az árva-mérlegből kiutastott 1425 frt 75 kr a városi pénztárba áthelyeztessék, teljesítették, s e határozat a miniszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztetni rendeltetik.

Olvastatik az egészségügyi bizottság jelentése egy Nánás és Sámsonban létesítendő másik gyógytár tárgyában. A közgyűlés ez ügyben az illető községek meghallgatását elrendeli.

Olvastatik a földmívelési miniszter leirata a mértékhtelestíté intézményre for-

ditott kiadások megtérítése tárgyában. A miniszter ugyanis nem engedte meg, hogy a mértékhtelestítésre fordított 2340 frt 90 kr megyei pótdadó utján fedeztessék, hanem községi pótdadó utján. Bár e felett határozni ezen közgyűlés lelt volna hivatva, mindazáltal a községek összes költségvetései a napirendből levéttetnek, s utasítottak a községek, hogy a rájuk eső összeget a jövő évi költségvetésbe vegyék fel. Gaiba Márton nánási rendőrkapitány megválasztását a megye tudvalevőleg megsemmisítette; ezen bizottsági végzést a belügyminiszter leiratával helybenhagyja. Határozta a közgyűlés, hogy erről Nánás városa értesítendő s az új választás elrendelendő.

A megyei közgyűlés ma szombaton délelőtt 10 óraker véget ért.

Könyv ismertetés.

Földrajz népiskolák számára. I. kötet. Harmadik bővített kiadás. Irta Körössy Antal. Debreczen, kiadja ifj. Csáthy Károly kir. gazd. tanintézeteti könyvtár. 1883. Földrajz elemi iskolák számára. Harmadik bővített kiadás. Irta Körössy Antal. Debreczen kiadja ifj. Csáthy Károly kir. gazd. tanintézeteti könyvtár. 1883. Ime két czimlapja egy könyvnek. Az első czim tudatni akarja a nagy népi skola i közönséggel, hogy az első kötet után még több is következik. A második czim nyilvánítja, hogy népiskolák közül az elemek használatára van szánva.

A mű első része: „Földrajzi előismeretek”. — 2 ik része: 1. Magyarország és a magyar királyság földrajza. (a 2. 3. sat. fejezet czimtarai nem találhatók.) 4-ik része Európa többi államai. 5-ik része: A föld többi részei. 3 ik: Az Osztrák-magyar birodalom.

A népiskolák s elemi iskolák számára előállított földrajzi könyv főczimeit s tartalom részét már ismerjük, a következőssé rendje sora szerint tekintünk bele az első részbe, mely a földrajzi előismereteket tárgyalja. Első czikke: A lätkör és égtájak. 2-ik. A föld felülete. 3 ik. A víz. 4 dik. A helység és határa. 5-dik. Szűlföldisme.

Ezen berendezésből láthatja a figyelmes szemlélő, hogy itt nagy baklövés van elkövetve. Tisztelt szerző ur bizonyára szívnálán áll ama dönthetlen paedagogiai elvnek „közelebbiről távolabbira” „könnyebből nehezebbre” „ismertől ismeretlenre”. Ha így van? Miért kezd a lätkör és égtájakon? Miért nem a tantermen? az iskola épület környékén? a szomszédokon stb földrajzat? — Nem értem!

Az oly földrajzi elemek közlése, megtanítása, melyek az első rész anyagai a Körössy Antal népiskolai s elemi földrajzban a „Beszéd és erdelem gyakorlatok körébe tartozik.

Kézikönyv nélkül ama kisdud muzával, kinek nem szabad bemagolnia (hiszen még olvasni is alig tud.) még többre mehetünk. Hogyan emésztetjük meg vele az ily féle kérdéseket? Mit nevezünk barlangnak? Mi az a jeges tenger? Jogosultságra nézve hany félek a városok? Ha az utakat viz metszi keresztül, mit tesznek az emberek? Milyen város Debreczen? (Jaj!! Hogy tehet már fel valaki ilyen határozatlan kérdést a kis növendékekhez? Hátha azt feleli rá: „sáros”, „szép”, „csunya” csak azt nem, amit szerző ur akar: szabad királyi.” 12 lap) —

Jobb lett volna ezen első részt nem kérdések s feleletekben, hanem összefüggőleg leírni s az egyes szakaszok alá az értelemző kérdéseket alávetni. Így legalább beszéd s erdelem fejti olvasmány gyanánt megállhatott volna.

A 2 dik rész, mely Magyarország, és a magyar királyság földrajzát tárgyalja, tisztánlenni, dunáninneni, dunántúli-, királyhágóntúli kerületre s a magyar tengerpartra von osztva. Hajdumegyéből indulva, mindenik megyét röviden tárgyalja. Ez a könyv terjedelmére nézve helyes, de az egyes megyék leírásánál nem látszik a tanmeneti dispositiók egysége. Nem vagyok barátja általában a népiskolai földrajzi kézi könyveknek. Ott van a térkép, tanulja meg olvasni annak jeleit, a növendék, szépen elbeszél azokról, csak a statistikai, történelmi, földtani, nevezetességeket legyen kinek közrebocsátani.

A mi a kerületi beosztást illeti, miután ma a folyamokról nevezett kerületezések ninesen értelme, sokkal helyesebb vidékek szerint osztályozni, például alföldi vidék, északnyugoti-, északkeleti, délkeleti felföld, dunántúli dombvidék-,

drávántúli vidék, magyar tengerpart. A mai geografsok inkább a természet adta, gaskodnak. Az elemi népi skola növendékei is hozzá való eszközök jobban tudnak hasonlítani és különböztetni, ha az alföld vidékét ellentétbe helyezzük a felvidével. Mert a hasonlóság s a különbözőség erejével hatalmas közzörüköve az itélő tehetségeknak.

A harmadik részben öt lapon „Az Osztrák Magyar Birodalom földrajza” adatik elő. Vezértonalul csakugyan elég is aannyi ebből a magyar elemi népiskolai növendékeknek.

A negyedik részben. „Európa többi államai: A) Német birodalom. b.) Dánia. c.) Hollandia. d.) Belgium. e.) Franciaország f.) a pirenai félsziget. g.) Svédia. h.) Olaszország. i.) a Balkán félsziget. l.) Törökország. 2. Oláhország 3. Szerbia. 4. Bosznia és hercegovina. 5. Montenegró. 6. Görögország. k.) Orosz birodalom. l.) Svéd és Norvégia. m.) Angol ország. Európa áttekintése.

Az ötödik rész a föld többi részét 12 lapon adja elő. A mi a rövidséget illeti, minden növendék megiehet vele elégedve, mert biz itt sem sokat kell bemagolnia, mégis tiz körmében lesz az előttem lévő földrajz.

Sem elő, sem utószavát nem fedezek fel Körössy Antal ur földrajzának, mely talán annak módoszeres használatához a kulcsot kezembe szolgáltatná. Igaz mai képzett tanítóink mindenike önműdszere, ki jobban tud hozzá, annál értékeesebben felhasználhatja. Miután az öt részből álló földrajz sejtelmem szerint csupan egy elemi osztály tananyaga nem lehet, kiratanos leendett, ha szerző maga állapítja meg, melyik rész, melyik elemi osztályt illeti.

Mind a mellett, hogy én a földrajzi, természettani, nyelvtani, számtani előadásokhoz kézi könyveket a népiskolákban részint költség kímélés, részint behatóbb tanitathatás szempontjából egyáltalában nem öhajtok, — az előttem fekvő „Földrajz népiskolák számára I. kötet harmadik bővített kiadás. Irta Körössy Antal” czimű tankönyvet mindazon r. kath. kartán figyelmébe, ki kevés munkával ugyeredményre törekszik, a kiadó áldozat készségét, s a kiállítás tisztá, s csinos voltát is figyelembe véve szivesen ajánlom. Ára költve 30 kr.

Szakértő.

UJDONSÁGOK.

* Egyházügy. A mult alkalommal, midőn Armós Bálint ur a helybeli ref. egyháznál benyújtotta főjegyzői állásáról lemondását, sokan akik szeretnek mindentől nagy dolgot csinálni, azt mondták, hogy Armós ur azért lépett vissza, mert az egyházba is politika vitett be. Ezzel a függetlenségi partra akartak egy oldalcaapat mérni. (Mintha nem a szabadelvű párt gyűlésezett volna az előző időszakban az egyháztanács termeiben, a mikor pedig Armós ur helyén maradt!) Mi akkor hallatlanná tettük a dolgot, varván az egyházközlési közgyűlésre, tartózkodásukat költőleg beigazolta azon körülmény, hogy Armós ur a kerületi főjegyzői állásról is lemondott. Nem politikai okokból mondott le a tiszteletre méltó férfit fontos es jól betöltött állásáról. Hogy mi indította a visszalépésre, nem bolgatok, hagyván azt t. leptársunknak, a „D. E.” nek. Armós Bálintban mindenesetre tapasztalt, pontos és az ügyeket alaposan ismerő hivatalnokot vesztett egyháznak.

Kapcsolatban megemlítjük, hogy az egyházközlési imént lefolyt közgyűlésében kibírdetett eredmény szerint Armós Bálint helyére Farkas Antal, szathmári ügyvédi kamarai elnök óriasi szavazattöbbséggel választott meg az egyházközlési világi főjegyzővé.

* A Petőfi szobor minta felállítására adakoztak: Csanak József 15 frt. Békési Gyula 2 frt, Elek Lajos 1 frt, Tüdös János 1 frt, Dosa István 1 frt, Lengyel Zsigmond 1 frt, Nagy Elek 1 frt, Márk Pál 1 frt, Lévai Mihály 1 frt, Szogyeny István 2 frt, Beczkó Lajos 40 kr, Tobi István 40 kr, Vetési Béla 40 kr, Juhász Lajos 50 kr, Kiss Lajos 20 kr, Zagyva Imre 20 kr, Harangi 20 kr, Jobbágy 20 kr, Nagy Károly 20 kr. A harmadik közlemény összege: 28 frt 70 kr. Köszönettel átvetttem Debreczenben 1882 okt. 13. Balogh Ferenc igazgató tanár.

* Luxus cigaretták. Mi mindent ki nem találunk. Az aranyos cziradás, nemesi koronás, monogramos cigaretták napja már lettint s helyüket elfoglalták azok a hosszú szopókások melyekre cifra

színekben vannak lamennyi levélmarkiny-csiklandó gyümölcsök játékkártyák bővítködik a skiz kilenczes slager. Motivot. Csak hogy ennyegyetve van népsze gyárosok nem sokakat hoznak forgalom meggyújtása után a piros egyzerre választott fel. A másik nótát czinczog el, de elégsége után a meg az arcképet tñtetil Uram Jézus, ha má legalább lesz e oly papirost talál fel, mi ép egészséges tiz forl

* Tavak a hatvan utóznak az ucca keresztül metsdig a déli oldalon vmasik oldalon rouda logijárda sokkal alau utnál, esőzés alkalma a járdára folyik a v esőzés alkalmaival is yalag járás kelés tel vagy pedig annak h hogy térdig megmer volna, ha az illetek beceses figyelmét ezen azonnal foganatosítat polgárságnak emittet beadott kérvényit.

* Petőfi szobor szép koszoruját Boc főjegyző és dr. Zeliz fel Budapestre. A k Debreczen városé 1881. okt. 15.

* Menyörgés után többször villám dörgés következett. A he volt, akár a tavas pén mindenesetre ritk mény.

* A szemét előtt ismét felbalmazt ezt a járókelők, kik lenségnek is ki vana az ott állomaszó fia bognak az aszfalthoz új épület falait freccsarral, hanem az ép házatát is. Ajánljuk figyelmébe.

* A honvédek városunkban f. hó. 23 reggel 8 óraker lesz a kaszárnyában.

* Fehér Herma ja fel mindazokat, ki furdőbe szálló jegye hogy azon jegyeket m nálni igyekezőnek, elsején a nevezett György berletbe meg digi bérlo Fehér He furdőjegyek nev. 1 to nek lesznek.

* A „Bika” vez házban ma és miu thea-estély tartatik ze

* Szüretelési fűzet jelent meg Csáthban. Irta Gábor Jö vinczellérképezde igaz részletes utasításokat, utáni teendőkre, s szö vehetik. Ára 40 kr.

* „Eszter és gyar színész egyeslet tanácsa legutóbb tartó ban foglalkozott ama ügyével, melyet Bogyo városi szinkörben az czimű szinpadí fércelm val elkövetett. — Ez került Bogyonak, mert let igazgató tanácsa e kíséretében tudatta említett darab előada ötven forint pénzbírság Az „Eszter és Mörick” nak országszerte leend az igazgatótanács fölte belügyminiszteriumhoz. tanácsot azzal kereste stillet közponli kormán szinkörért folyamodók ezt a belügyminiszteri menyadás végett ezent kormányzó tanácshoz.

* Téli legelésr jutányos feltételek me Értekezhetni szerkesztő

TRIESZTI KIÁLLITÁSI-SORSJÁTÉK.

1. főnyeremény 50.000 frt készpénzben.
2. főnyeremény 20.000 frt készpénzben.
3. főnyeremény 10.000 frt készpénzben.

továbbá:

1 nyeremény 10.000 frt, — 4 nyeremény 5000 frt, — 5 nyeremény 3000 frt, 15 nyeremény 1000 frt — 30 nyeremény 500 frt, — 50 nyeremény 300 frt, 50 nyeremény 200 frt, 100 nyeremény 100 frt, 200 nyeremény 50 frt, 425 nyeremény 25 frtos, összesen

1000 nyeremény 213.550 forint,

ezenkívül még számos mellék nyeremény, a kiállító által ajándékozott tárgyakból.

Egy sorsjegy ára 50 krajczár.

Megrendelések 15 kr postadíj melléklése mellett így czimzendők:

A „Trieszti kiállítás kisorsolási osztályához“ Piazza Grande Nr. 2. Trieszt.

Legfinomabb homályos zöld, nagyszemű, valódi, zamatos és erős

kuba-kávét

szállítok vasuton 50 kilónként 83 frtjával, vagy postán csomagokban, kilónként 1 frt 80 krajzával netto, vámmal és bérmentve utánvét mellett.

B. Maiti Trieszt.

Mindenféle másnemű kávé olcsó árban raktáron.

(306.)

MA Y E R F E R E N C Z

Debreczenben, a Bika épület alatt.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

bőr, pokrócz üzletemet

mely a legjobb bel- és külföldi bőrgyártmányokat tartalmazza — egész újonnan rendeztem be. Folytonos törekvésem nagyban és kicsiben a t. cz. eszmadia, cipész, és szíjártó urakat a legolcsóbban kiszolgálni.

Valamint a gazdálkodó urak, úgy a t. cz. közönség nagybecsű figyelmébe ajánlom továbbá szoba szőnyeget és butor szőnyeget a legnagyobb választékban

a legkitünőbb gépszijakat

minden szélességbe, fehér és barna kötőszijakat, úgy minden nagyságu termény zsákokat

T. tisztelettel

Mayer Ferencz.

Tisztelt közönség!

Bátorkodom tisztelettel jelenteni a n. é. közönségnek, hogy itteni férfi szabóüzletemben a már megérkezett őszi és téli szövetek megtekintés és szives megrendelés végett szolgálatára állanak.

Kész FERFI RUHA raktáram saját szabásu és gyártásu őszi és téli öltözékekkel már fel van szerelve, hol is az alku nélküli árak készpénz fizetés mellett jutányosan számítvák.

A tapasztalt pártfogást ezután is kérve, vagyok a n. é. közönségnek

alázatos szolgálója

SZEDLÁK JÓZSEF
férfi-sabó.

Fenyvessy Béláné,

előbb özv. HIRSCHL JULIA,
DIVATÁRUSNÓ,

Debreczen, kis-templom bazár 7.

Van szerencsém a t. hölgyközönséget értesíteni, miszerint divatárusnői üzletemet az őszi és téli évadra dusan és oly választékosan szereltem fel, hogy abban a legkülönbözőbb igények is kielégítést nyerhetnek, kérem tehát szives látogatásukat s különösen ajánlom

NŐI és GYERMEK KALAPJAINAT

valódi párisi és bécsi mintákról a legegyszerűbbig,

női és gyermek prémes sapkák

és kalapok nagy választékát,

valamint egyéb czikkeimet, melyekből nagy raktárt tartok, de kívánatra megrendelés szerint is készítek.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Fenyvessy Béláné,

előbb özv. HIRSCHL JULIA,
kis-templom bazár, 7. sz.

Tanuló leányok felvétetnek.

(297.)

ZÁDOR LAJOS

selyem, divat és kézműáru kereskedése

DEBRECZEN,

főpiacson, a városháza alatt.

Raktáramon a legnagyobb, izlésteljes választékban találtak mindenféle fekete és szines selyem áruk, barsonyok és Plüchök: finom gyapju és félgyapju szövetek; sokféle minőségben és különböző árban Satin merveilleux, Cachemire, Satin double, Béige divat rubakelmék, hozzávaló diszítőkkel, divatos gombokkal és belés neműekkel.

Ugyazinte legnagyobb választékban kaphatók: gyász ruha szövetek minden nemei: fekete terneau indiai Cachemire stb. továbbá csipkék, szalagok, csipke fűzők és kendők, valamint csipkéből készült sok más divattárgyak, csipke függönyök. — Valódi francia derékfűzők.

Különösen ajánlhatom a raktáramon legdusabb választékban található

kész női felöltőket,

barsony, selyem, mattassé kammgarn, palmerston és más gyapjukelmékből,

FINOM NŐIBUNDÁKAT

sicilienne mattassé és más finom szövetekből,

eső-köpenyeket, női kabátokat

különböző árban a legolcsóbbtól a legdrágább árákig.

(291.)

Előfizet
Helyben és
Egy évre 10 frt. N
Fél évre 5 „ N
Előfizetési pénz
főpiacz, VECSEY
Készítősége és
Előfizetb
TELEGDI K. LA
KAROLY könyv
szerkesztőségél.

P e t

** Tegnap
egy szent köteless
lezték le az ország
t ő f i Sándornak,
legigazabb költője

Az ünnepély
és fényes volt. Me
zethez, méltó eg
mely a műveltség
zetes fokán áll, n

Minket a ba
tott a szerencsető
nepélyben testileg
voina, de lélekber
ott találkozott teg
fényes palotasor
partján a sokak a
Petőfi téren min
embernek áhitat
dqlata.

Egy nemzeti
körül tegnap az é
öntött képet, a
szobrát. És az els
csatlakoztak idege
voli hazáknak lak
ronával diszített
jolt meg a magya
igénytelen fiának

Nem-e magat
az? . . .

Megható volt
szük, hogy a jele
látatott volna cs
csósság melegét n
nek szívét méltó
totta volna hang
S még is! M
zsa minden érzék

A „DEBRECZE

Danton

(DUMAS SÁND
czimű történe

HARMAL

A regén

„Ez bün volt,
Danton, — és önn
van istentagadónak
egy Isten, kedvesen
ianatban ön felé né
bünének büntetését
pedig borzasztó bün

Ön látni fogja,
én fizetve, hogy eg
— mondá dühös
Marat, — kiszámít
sak nélkül, ellenség
cselekedetem követk
vagyok kiteve, mely
és a melyet ön bün
hozhatott engemet g
ben, és ha ö gyanu
merészelné azt, k

„Eleinte mind
előre láttam; Cecit
nélkül bánt válem,
nem kereste, de ne
lem együtt legyen,
nála, szigorúsága sz
„Oh! a szeren
kött el, — kiáltá I